Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16654

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i (ATÖYÖ), Say?m Aktay taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin **ak?ll? telefon** kullan?m?na dair alg?lanan yeterliliklerini, yani **öz-yeterlik** düzeylerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, geçerlik ve güvenirlik analizleri ile desteklenmi? olup, mobil teknolojilerin günlük ya?amdaki artan rolü ba?lam?nda kullan?c?lar?n teknolojik beceri inançlar?n? de?erlendirmek için önemli bir kaynak sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik, **Öz-Yeterlik**, Mobil Teknoloji, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Dijital Yeterlilik.

Yazarlar

Say?m AKTAY

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin yayg?n olarak kullan?lan mobil cihazlar olan ak?ll? telefonlar? etkin bir ?ekilde kullanma becerilerine duyduklar? güveni ve alg?lanan yeterlili?i ölçmektir. Bu amaç do?rultusunda, kullan?c?lar?n cihazlar?ndaki temel ve karma??k i?levleri (uygulama yönetimi, dosya eri?imi, internet kullan?m? gibi) ne kadar ba?ar?l? bir ?ekilde gerçekle?tirebileceklerine dair inanç düzeyleri belirlenir.

Bu araç, e?itim bilimleri, ileti?im ve teknoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lar için, teknoloji kabul modelleri ve dijital okuryazarl?k çal??malar?nda bireysel farkl?l?klar? anlamak ad?na kritik veriler sa?lamaktad?r. Ölçek, özellikle üniversite ö?rencileri ve genç yeti?kinler gibi yo?un **ak?ll? telefon** kullan?c?lar?n?n yeterlilik alg?lar?n? incelemeye odaklanm??t?r.

Yap?

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin ölçtü?ü temel psikolojik yap?, Albert Bandura taraf?ndan geli?tirilen **Öz-Yeterlik** (Self-Efficacy) teorisine dayanmaktad?r. Öz-yeterlik, bir bireyin belirli bir sonucu elde etmek için gerekli eylemleri ba?ar?yla gerçekle?tirebilme yetene?ine olan inanc?d?r. Bu ba?lamda, ölçek spesifik olarak ak?ll? telefon kullan?m?na yönelik görevlere odaklanmaktad?r.

Ölçek, bireyin teknolojik zorluklarla kar??la?t???nda pes etme e?ilimini veya tam tersine, sorunlar? çözme konusundaki kararl?l???n? yans?tan bili?sel de?erlendirmelerini nicel hale getirir. Yüksek **öz-yeterlik** puan? alan bir kullan?c?, mobil cihazlar? ö?renme ve kullanma konusunda daha

ARABPSYCHOLOGY.COM

proaktif ve az stresli olma e?ilimindedir.

Geçerlik

Aktay (2018) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n sa?laml???n? do?rulamak amac?yla çe?itli **geçerlik** testleri uygulanm??t?r. Bu testler, ölçek maddelerinin gerçekten ak?ll? telefon kullan?m?na dair öz-yeterli?i ölçüp ölçmedi?ini belirlemeye odaklanm??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak tek bir boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan m? olu?tu?unu ortaya koyarak, maddelerin yap?sal tutarl?l???n? kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** çal??malar?, ölçekten elde edilen puanlar?n zaman içinde ve farkl? ko?ullar alt?nda ne kadar tutarl? oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Orijinal çal??mada iç tutarl?l?k analizleri gerçekle?tirilmi?tir.

?ç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s?) hesaplanarak, ölçekteki tüm maddelerin ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte ne kadar uyumlu oldu?u saptanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, yap? geçerli?ini desteklemek için faktör analizi (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri belirlemi?tir.

Faktör yap?s?n?n incelenmesi, ölçe?in tek bir genel öz-yeterlik faktöründen mi, yoksa "uygulama yönetimi" veya "ileti?im becerileri" gibi birden fazla spesifik faktörden mi olu?tu?unu ortaya koyar. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in teorik temellerini güçlendirir ve bulgular?n yorumlanmas?na rehberlik eder.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li **Likert** tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r. Cevap seçenekleri ?unlard?r: Kesinlikle kat?lm?yorum, Kat?lm?yorum, Karars?z?m, Kat?l?yorum, Kesinlikle kat?l?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel **ak?ll? telefon** kullan?c?lar? (Özellikle yeti?kin ve üniversite ö?rencisi örneklemlerinde kullan?ma uygundur).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nda kullan?lan örneklem detaylar? için Aktay (2018) makalesine ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, ak?ll? telefon kullan?m?na dair çe?itli ifadeler hakk?ndaki kendi yeterlik inançlar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Dijital Yeterlilik, Teknoloji Kullan?m?, Alg?lanan Yeterlilik, Mobil Cihaz, Psikolojik Ölçüm, **Likert** Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: sayimaktay@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için gerekli izinlerin al?nmas? zorunludur.

Kullan?m izinleri ve telif haklar? konusunda detayl? bilgi almak için sorumlu yazar Say?m Aktay ile do?rudan sayimaktay@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Aktay, S. (2018). A validity and reliability study of the Smartphone Self-Efficacy Scale. *International Technology and Education Journal, 2*(2), 11-18.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: itejournal.com

Ölçe?in Türkçe PDF dosyas? ise buradan indirilebilir: akilli-telefon-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ak?ll? telefonumdaki foto?raflardan gereksinim duydu?uma ula?abilirim.
Ak?ll? telefona uygulama marketindeki uygulamay? yükleyebilirim.
Ak?ll? telefonumdan bir web sitesini ziyaret edebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM